

Vaccinatie tegen longworm behoeft aandacht

Het is weer tijd om een plan te maken voor het vaccineren van uw (jong)vee tegen longworm.

Goede vaccinatie tegen longworm behoeft wat aandacht.

EVERT-JAN VELDMAN, Dierenartsenpraktijk Zuidwest-Drenthe

Longworm is een parasiet die (ernstige) schade kan veroorzaken bij uw melkveekoppel. Bij runderen die besmet zijn met longworm leven de volwassen wormen in longblaasjes en kleine

vertakkingen van de luchtwegen. Hier kunnen de volwassen wormen per stuk wel 10.000 eieren per dag produceren. Deze eitjes komen nog in de luchtwegen uit tot larven van het eerste stadium, L1 genaamd.

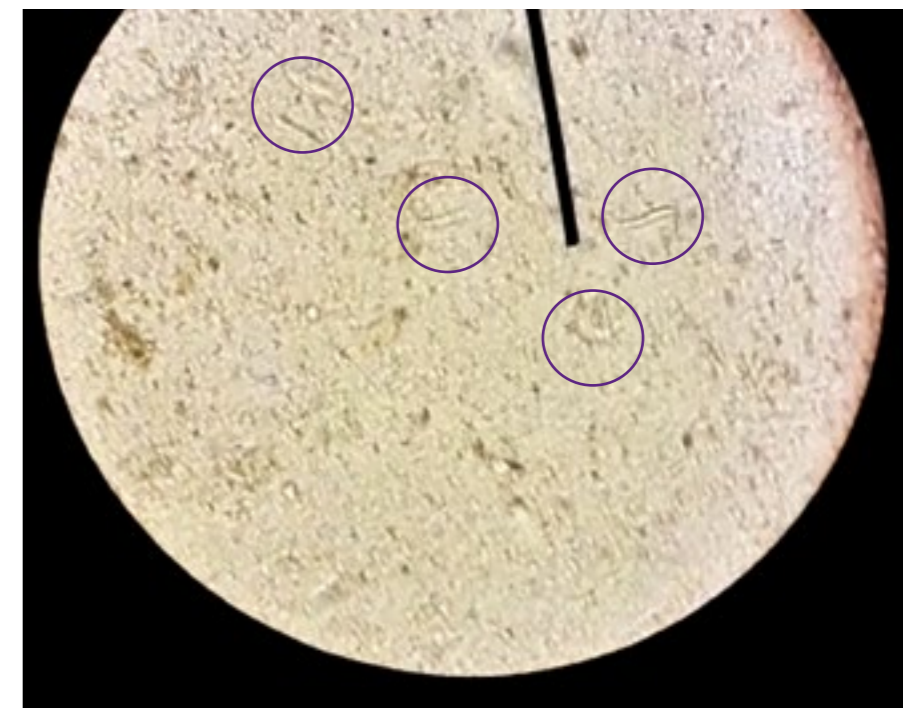
Deze larven worden opgehoest en doorgeslikt om via de mest buiten het dier zich verder te ontwikkelen tot een besmettelijke larve van het L3-stadium. Dit kan in optimale omstandigheden in 5 dagen tijd gebeuren en de larven zullen nog tot 7 weken besmettelijk blijven. In de winter en bij erge droogte zullen ze echter (sneller) doodgaan.

Wat voor longworm anders is dan voor maagdarmwormen is dat de longwormlarve zich vanuit de mest via de schimmel genaamd 'pilobolus' wel enkele meters kan verspreiden. De schimmel schiet de larve samen met de schimmelsporen in de omgeving van de schimmel. Ik raad u aan op internet eens naar filmpjes te zoeken van de schimmel met de hierboven genoemde naam. Op zijn minst levert dit gesprekstof op voor bij de volgende verjaardag.

Terug naar de longworm. Wanneer de besmettelijke larven worden opgenomen door een rund, zullen die zich door de darmwand naar een lymfeknoop begeven om hun reis te vervolgen naar de longen via het bloed of via het lymfevocht. In de longen zal de longworm schade aanrichten in het nieuw geïnfecteerde dier.

Symptomen en diagnose

Het meest belangrijke symptoom van een longworminfectie is het hoesten. Dieren kunnen ook koorts hebben. De schade aan de longen zal ervoor zorgen dat in ernstige gevallen de melkgift daalt. Bij jonge dieren zal dit een verminderde groei opleveren. De schade in de longen zal ook een mooie toegangspoort voor bacteriën zijn die de schade zullen verergeren. Dit kan tot sterfte leiden. De diagnose kan voornamelijk gesteld kunnen worden aan de hand van de symptomen bij lichamelijk onderzoek, mestonderzoek en het verhaal dat u bij de klachten heeft. Zo zullen in eigenlijk alle gevallen de dieren besmet zijn geraakt na beweiding van een besmet perceel of opname van besmet vers gras. Ook zullen oudere dieren minder of geen klachten hebben omdat die dieren in het verleden al eens in aanraking zijn geweest met longworm. De 'nieuwe weiders' onder u moeten echter om deze reden wel extra oppassen. Als bevestiging kan er door de dierenarts mest- en/of bloedonderzoek ingezet worden. Daarnaast kan een combinatie van mest- onderzoek en tankmelkonderzoek inzicht geven in de besmettingsdruk en eventuele

Longwormen onder de microscoop.
FOTO: Dierenartsenpraktijk Zuidwest-Drenthe

opkomende problemen als gevolg van longworm.

Behandeling en vaccinatie

De door de dierenarts ingezette behandeling zal voornamelijk bestaan uit het ontwormen van het koppel, het behandelen van de symptomen en eventuele secundaire bacteriële ontsteking. Omdat in het geval van schade het kwaad al is geschied, is de preventieve aanpak het meest effectief. Dit omvat een beweidingplan samen met vaccinatie. Het beweidingplan in het kader van parasitaire infecties is een veel vergeten onderwerp, maar wel erg effectief bij preventie van alle parasitaire infecties waaronder longworm. Als u hierover meer wilt weten of een specifiek advies wil, neem dan contact op met uw dierenarts. Verder bestaat er een geregistreerd vaccin tegen longworm. Dit vaccin omvat een drankje met verzwakte maar nog levende L3-larven dat door de dierenarts in de bek moet worden ingegeven. De reactie op deze larven zal zorgen voor een opbouw van afweer. Het drankje moet tweemaal worden ingegeven met een tussentijd van 4 weken. De minimale leeftijd is 6 weken. Er zijn twee dingen belangrijk hierbij:

- 1) Gevaccineerde dieren mogen niet recent behandeld zijn met ontwormmiddelen.

- 2) Dieren moeten twee weken na toepassen van de laatste vaccinatie een natuurlijke besmetting doormaken. Dit kan praktisch gedaan worden door de dieren twee weken na de laatste vaccinatie te weiden achter de volwassen koeien aan. Nogmaals, deze dieren kunt u niet bij het uitscharen (preventief) ontwormen.

Maak dus een planning wanneer u welke dieren wilt uitscharen en begin 6 weken ervoor met vaccineren. Praktisch wordt vaak het jongvee dat voor het eerst naar buiten gaat gevaccineerd. Vaccinatie kan ook prima worden toegepast bij oudere, volwassen dieren. Maar de manier waarop het vaccin moet worden toegepast, zal dat een bewerkelijke klus maken. Gelukkig moet de vaccinatie, net als andere vaccinaties, worden toegepast door de dierenarts en houdt die er dus de zere rug en blauwe plekken aan over.

Begin vóór het weideseizoen

Longworm is dus iets om rekening mee te houden. Er kan met een beweidingplan en vaccinatie goed preventief mee om worden gegaan. Begin hiermee vóór het weideseizoen. Raadpleeg uw dierenarts voor specifiek advies. 🐾